

Η ΠΡΑΤΙΝΑ

ΤΟ ἀπὸ τὰ χωριὰ ἐκεῖ-
να τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁ-
ποῖα ἡ ἀθλιότης τὰ πε-
ριβάλλει μὲ τὴν χυδαιο-
τέραν καὶ τὴν ἀπελπιστικωτέραν
σφραγίδά της. Πτωχόν, ἄθλιον τὸ χω-

ρίον· ἀποκτηνωμένοι ἐντελῶς οἱ ὀλίγοι κάτοικοί του. Κατὰ
τὰς πολλαπλᾶς περιπλανήσεις μου ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα συνήν-
τησα πολλάκις παρομοίαν ἀθλιότητα ζωῆς, ἀλλ' οὕτω σιγα-
μερὴν εἰκόνα ἀπ' αὐτὴν δὲν εἶχα ἴδει ἄλλην. Ἐν τῇ ἀγνώ-
στῳ Ἑλλάδι διὰ τοὺς πολλοὺς ὑπάρχει μαγεία φύσεως καὶ
ἐξημέρωσις χωρικῶν, γεννῶσα ἐξ ἴσου πολλάκις τὸν θαυμα-
σμόν· ἀλλ' ὑπάρχει προσέτι καὶ ἀποκτηνῶσις καὶ ἀνθρωπο-
λογικὴ κατάπτωσις εἰς τινὰς πληθυσμούς, ἡ ὁποία πείθει μίαν
φορὰν ἀκόμῃ, ὅτι οὐδὲν βρωμερώτερον τοῦ ἀνθρωπίνου κτή-
νους, ὥς λέγει ὁ Μωπασσάν.

Ἐνθυμοῦμαι, ὅτι ὅταν ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία μ' εἶχε φέρει εἰς τὴν στενὴν ἐκείνην χαράδραν, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας συνεσπειροῦντο τὰ ὀλίγα πενιχρὰ σπίτια τοῦ χωρίου, ἠκολούθουν μὲ τινὰς ἄλλους συστρατιῶτας ἕνα κοντόχονδρον, μὲ νευρώδεις μῦς, μὲ τεραστίαν πεπλατυσμένην κεφαλὴν λοχίαν, ἀποσπασματάρχην. Ἐπρόκειτο νὰ περάσωμεν ἀρκετὰς ἡμέρας εἰς ἐκεῖνο τὸ χωρίον. Ὁ κύρ λοχίας προτοῦ νὰ φθάσωμεν ἀκόμη εἰς τὸ χωρίον, μᾶς ἐπανέλαβεν ἀγριωπῶς καθ' ὁδόν, μὲ τὸ ἀρειμάνιον ὕψος του :

— Ἡ ἀπουσιουλή μου τῆς σήμερον σκουπὸν ἔχει νὰ πατάξῃ τὴν ζουοκλουπὴν καθ' ἅπαντα τοὺν δῆμουν...

Καὶ εἰς τὴν δειλὴν παρατήρησιν ἐνὸς ἐξ ἡμῶν :

— Κλέβνι, κλέβνι, κύρ λουχία, μέσα τὰ χουριά ἰδῶ πέρα ;

— Κλέβνι, λέει, χαντακουμένε, κλέβνι ; Πιρουστιὰ δὲν ἀφί' νι... Σὰ θέλεις κ' μᾶται χουρίε τσαρούχια τοῦ βράδ .. Ἐ'πόλ' τους θὰ πᾶς στοῦ λόχ' σου... Πῆρι οὐ διάουλους τοὺν μπατέρα τ'ς πῆρι... Ἰκ φύσιους ζουοκλέπτοι, ἰκ συστήματους κατσικουκλέφτις εἶνι οὐλ' τ'ς !.. Νὰ πατήσ' τοῦ πουδάρ' κι μ' μουνάχα κι βλέπουμι...

Κ' ἐνῶ ἔδαινε πρὸς τὰ ἐμπρὸς βηματίζων καμαρωτά, μὲ τὸν γκρᾶ κρατημένον διὰ τῶν δύο ἀνυψωμένων χειρῶν ἐπὶ τῶν ὤμων, ρίπτων ἄγριες ματιὰς ἐπὶ τῆς ἐρήμου, ἐπὶ τῆς μονοτόνου, τῆς πενθίμου ἐκείνης τοποθεσίας τῶν βράχων καὶ τῶν πευκῶν, ἐλάμβανε διαστάσεις στρατηλάτου, δονκιχώτειος τὴν μορφήν, ἐνῶ Σάντσοι τέλειοι ἡμεῖς οἱ στρατιῶται ἐπόμεθα ἀσθμαίνοντες ἐκ τοῦ βαρέος ὀπλισμοῦ, ἐκ τῶν σακκουλιῶν καὶ τῶν καππῶν, κάθιδροι, ἀγριάνθρωποι, ἀξυράφιστοι, ἀπλυτοί, βρωμεροὶ ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα ἤδη.

Ἐπὶ τέλους ἐφθάσαμεν εἰς τὸ χωρίον καὶ διηυθύνθημεν εἰς τὸν μικρὸν στρατωνίσκον, ὅστις ἐχρησίμευσεν ὡς σχολεῖον, ὅποτε τ' ἀποσπάσματα δὲν κατέλυον ἐν αὐτῷ. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς πωγωνοφόρος γραμματομιδάσκαλος ἐδίδασκε γραμματικὴν ἐνώπιον δέκα

ἀποχαυνωμένων χωριατοπαίδων, φωνάζων ὡς δαιμονισμένος :

— Μακρὰ παραλήγουσα πρὸ βραχείας ληγούσης περισπᾶται, Θεόδωρε Γιδάρη. Διατὶ λοιπὸν εἰς τὸ ζῶον ἔθεσες ὀξεῖαν ;

“Οτε ἐπεμβὰς ὁ κύρ λοχίας τὸν διέκοψε σοβαρῶς :

— Δάσκαλε, ἄϊτε σχόλα τὰ παιδιὰ... Διότι θὰ κατὰ-σκηνοσοῦσιν οἱ ἄνδρες εἰς τοῦ σχολεῖον...

Οὕτω καὶ ἐγένετο. Δὲν εἶχε παρέλθῃ ἤδη μία ὥρα, ἐνῶ ἡμεῖς ἀνεπαύμεθα καὶ ὁ κύρ λοχίας συνδιελέγετο μυστικῶς μετὰ τοῦ παρέδρου τοῦ χωρίου, ὅτε εἰς χωρικὸς παρουσιάσθη πρὸ τοῦ λοχίου δειλά, δειλά :

— Τ’ εἶνι, πουλίτα ; ἠρώτησε μὲ ἀξιοπρεπῆ τόνον φωνῆς ὁ λοχίας.

— Κύρ λουχία, ἤρθρωσεν ὁ χωρικός, μοῦκλεψαν μιὰ πρατίνα σήμερα τὸ προυί.

— Πρατίνα, οὐρέ, σοῦκλεψαν ; “Α ! κύριι πάριδρι, ἡ ζου-ουκλουπὴ ἀνὰ τοῦ χουρίον εἶνι ἰν ἀκμῇ ξυροῦ !...

Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν χωρικόν :

— ‘Εχ’ς ὑπουνοίας, πουλίτα, κατὰ τινους ;

— Σάματ’ ξέρου κὶ γώ. Εἶνι δεύτερη φουρά τόρα ποῦ μ’ παίρνε δυὸ πρατίνες.

— Ζουουκλουπὴ λοιπὸν μεθ’ ὑπουτρουπῆς... “Αἴτι κὶ θὰ

σᾶς πάρ’ οὐ διὰ-ουλος τῇ μάννα ποῦ σᾶς γένναϊ. Θὰ διῆτι τί ἐστὶ στρατός. “Αν δὲ σᾶς κάμου ἀρνά-κια ντίπ νὰ χου-ρεύτ ἰνώπιόν μου, νὰ μ’ τὰ ξ’λώσνι κὶ τὰ δύο τὰ γα-λόνια μ’...

Καὶ ἀγριεύ-ων περισσότερον τόρα :

— “Ελα, πουλίτα, οὐμολόγει κατὰ τινους στρέφουντι οἱ ὑπουνοίαι σου ; Ποῖὸς σῶκλεψι, οὐρέ, τ’ μπρατίνα ;

— "Α δὲ λαθεύουμει, κύρ λουχία, ὁ Γιωργους ὁ Κουριμένους μ' πῆρι κί τ' ν' ἄλλη κί τὸν εἶδαν κι ὅλας τότε... Αὐτὸς μ' φαίνιτι θὰ μπῆρι κί σήμερα τ' μπρατίνα...

Ἐκεῖ ἀπάνω ὁ λοχίας ἐστράφη πρὸς ἡμᾶς πλέον ἄγριος :

— Τί καθόστι, οὐρέ, ξαπλουμένοι σὰ κουπρόσκυλα κί ξύτι τὰ πουδάρια σας... "Ελα δῶ ἰένας σας νὰ πάη νὰ μ' φέρ' τοῦ Γεώργου τοῦ Γκουριμένου. Ἀπίκου !... ἄξα ;...

Εἰς πελώριος ἐξ ἡμῶν ἀπεστάλη πρὸς καταδίωξιν τοῦ ζωοκλέπτου. Τῇ βοηθείᾳ τοῦ μηνυτοῦ οὗτος συνελήφθη σχεδὸν ἀμέσως καὶ ἤχθη πρὸ τοῦ λοχίου. Τὸ γεγονός ἐξ ἡδοθὲν εἰς τὸ χωρίον προσεῖλκυσε πρὸ τοῦ στρατωνίσκου ἀραιούς, δειλοὺς κατ' ἀρχάς, πολυπληθεστέρους κατόπιν, τοὺς χωρικούς. Ὅτε ἤρχισεν ἀνακρίνων τὸν ζωοκλέπτην ὁ λοχίας θρησκευτικὴ σιγὴ ἐπεκράτησεν ἐντὸς τοῦ στρατῶνος, ὅπου μόνον ὁ πάρεδρος εἶχεν εἰσδύση εἰς μίαν ἄκραν καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ περιδεεῖς ἠκροῶντο οἱ λοιποὶ χωρικοὶ ἡμίγνυμοι, ἀποτρόπαιοι τὴν μορφήν.

— Οὐρ' χαντακουμένι, ἤρχισεν ὁ λοχίας, δὲ σόφτανι ἡ μιὰ μπρατίνα παραπρουχτές, σούφρουσις κι' ἄλλ' σήμερα ;...

Εἰσι ἐξ ἅπαντους ἐκ φύσιους ζωοκλέπτῃς... Τί ἀπουλουγᾶσαι ;

Ὁ Θεόδωρος Κουρεμένος ἦτο περιεργότατον ὄν, εἰς ἀνθρωπίσκος φέρον ἐν λερόν ὑποκάμισον, κατάμαυρον ἐκ τῆς ἀπλυσιᾶς φουστανέλλαν, δύο μακρὰ βραχία ἕως τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν του ἀντὶ καλτσῶν καὶ

διάτρητα, ξεθωριασμένα τσαρούχια. Ἐβλεπε γύρω του μὲ τὸ περιδεεῖς ἐκεῖνο βλέμμα, ποῦ ρίπτουν τὰ κτήνη εὐρισκόμενα πρὸ τοῦ ἀδιεξόδου, ἄφωνος, ξεροκαταπίνων.

— Οὐρ' τί ἀπουλουγᾶσαι ; Κρίνι μὴ σὶ λυταρώσου κὶ σὶ στείλου σ' Μοιραρχία ὅσου νὰ πῆς φοῦ !...

Πρὸ τῆς τοιαύτης ἀπειλῆς ὁ ἀνθρωπίσκος ἐφέλλισε :

— Δὲ ξέρου τίπουτι, κύρ λουχία, ἐγὼ δὲν μπῆρα καμμιὰ μπρατίνα...

— Ἀρνεῖσαι λοιπόν . . . Δὲν ἔχεις τοῦ θάρρους τῶν πράξιόν σου . . . Δὲν ἔχεις τοῦ θάρρους νὰ ὁμολουήσης ὡς ἔχουν τὰ πράγματα ἰνώπιόν μου ;

— Δὲ ξέρου, κύρ λουχία, τίποτε δὲ ξέρου . . . ψέμματα λένι γιὰ μένα . . .

Ὁ λοχίας τότε ἔκαμε μερικά βήματα ἀνὰ τὸν στρατῶνα, καὶ αἰφνιδίως πλησιάζων πρὸς τὸν ζωοκλέπτην τοῦ ἐπιθύρισε μόλις ἀκουσθεῖς :

— Τ' ν' ἔψ' ε, ἢ δὲ ν' ἔψ' σες τ' μπρατίνα ;

Ὁ χωρικός ἔμεινεν ἄνυχδος, βλέπων ἐκπληκτος τὸν λοχίαν.

— Ἄ τ' ν' ἔψ' ε, φέρ' μ' βράδ' βράδ' μιὰ πλάτ' κ' μένα κὶ σ' ἀμουλάου . .

Καὶ ὑψώνων ἀμέσως τὴν φωνήν, ὥστε ν' ἀκουσθῇ ἔξωθεν.

— Κουριμένι, εἶς' ἐλεύθερους ὡς τοῦ βράδ'. Θὰ κάμου ἔρευνα κατ' ἰδίαν μου κὶ ἂν δὲν εὐροῦ τιμῆρια, ἔχει καλῶς' ἄλλιως Μοιραρχία σὶ περιμέν.

Ὁ χωρικός τότε ἀναθαρρήσας εἶπε καὶ αὐτὸς ἀποσυρόμενος :

— Κοίταξ' ὥς τοῦ βράδ' κύρ λουχία κι θὰ δῆς ἂν σὶ γε-
λάω ἢ ὄχι!...

Καὶ ὁ λοχίας τότε προβάλλων εἰς τὴν θύραν ἀγριωπός, μὲ
τὴν χεῖρα προτεταμένην πρὸς τοὺς περιδεεῖς χωρικούς, ἐν
ἀρειμανία στάσει ἐβρυχήθη :

— Σᾶς τοῦ λέου μιά φουρὰ ἀκόμα γιὰ νὰ τοῦ ξέρ' τι οὐλ'
σας πέρα πέρα... Ἡ ἀπουστουλή μου τῆς σήμερον σκουπὸν
ἔχει: νὰ πατόξῃ τὴν ζουοκλουπὴν καθ' ἅπαντα τοὺν δῆμον...
Θ ᾶ σ ᾶ ς ψ ἦ σ ο υ, Θ ᾶ σ ᾶ ς φ ᾶ ο υ ὅ λ' νοὺς τοὺς ζω-
ουκλέπτας !...

ΜΠΟΕΜ

Γ Ν Ω Μ Α Ι Κ Α Ι Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

Καθὼς ὁ ἥλιος δὲν ἔμπορεῖ νὰ λάμψη, χωρὶς αἱ ἔχιδναι νὰ ἐξέλθουν
ἀπὸ τὰς τρύπας των, οὕτω καὶ κανεὶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ διατρέξῃ στάδια
δόξης ἢ φήμης, χωρὶς νὰ ἐξεγείρῃ ζηλοτυπίας καὶ μίση.

Οἱ φίλοι μας, κατὰ γενικὸν κανόνα, λυποῦνται διὰ τὰς δυστυχίας μας
καὶ χαίρουν διὰ τὰς. . . . ἀνοησίας μας.

Ἡ πομπὴ τῶν κηδειῶν ἀφορᾷ μᾶλλον εἰς τὴν ματαιότητα τῶν ζων-
των ἢ εἰς τὴν μνήμην τῶν νεκρῶν.